

Door: [Ruby Nefkens voor 'Meubel'](#) op 16 augustus 2010

Banaal en triviaal

Het komt niet vaak voor dat er uitspraken worden gepubliceerd waarbij aan een product geen bescherming wordt toegekend. De vormgeving van een product is al snel voldoende kenmerkend of onderscheidend en mag in dat geval niet worden nagemaakt. Met behulp van het auteursrecht, modelrecht of de gewone onrechtmatige daad-actie kan namaak dan van de markt worden gehaald.

In twee recente uitspraken strandt de eisende partij omdat de betreffende producten niet, of niet voldoende, beschermd zijn.

De eerste zaak gaat over een voetenplank. Alhoewel men bij het zien van het - weliswaar niet al te scherpe - plaatje van de plank nog wel zou kunnen denken dat het om een onderscheidende plank gaat (het heeft acht afgeronde hoeken), denkt de rechter daar anders over. De rechter beoordeelt het product zelfstandig en bekijkt of de vormgeving ervan een eigen, oorspronkelijk karakter draagt. De vorm ervan mag niet afgekeken zijn van een ander product. De vorm moet bovendien het resultaat zijn van creatieve keuzes. Elke vorm die daaraan niet voldoet is banaal of triviaal en dus niet beschermenswaardig. Ook vormgeving die noodzakelijk is voor het verkrijgen van een technisch effect of de toepassing is van een bepaalde stijl is onbeschermd.

De voetenplank in deze zaak is naar de mening van de rechter voor het overgrote deel technisch en functioneel bepaald zodat de plank mag worden nagemaakt.

De tweede zaak gaat over een dressoir. Partij A brengt een dressoir op de markt dat zeer strak is vormgegeven, bestaande uit twee deuren aan weerszijden van het dressoir en drie laden in het midden. De kleur is wit en het materiaal is hoogglanzend. De rechter wil in dit geval nog wel aannemen dat aan de vormgeving van het dressoir van A enige creativiteit te pas is gekomen, maar dat zit hem dan alleen in de details. Gelet op de gebruiksbehoefte van de consument is het volgens de rechter zeer aannemelijk dat een derde, in dit geval B, een soortgelijk dressoir ontwerpt. De details lijken niet op elkaar. Er is in dit geval slechts sprake van stijlverwantschap, aldus de rechter, en dat is toegestaan.

Vast staat dat hoe minimalistischer de vormgeving van een gebruiksvoorwerp is, hoe lastiger het te beschermen is.

Ook los van deze uitspraken is dan ook de conclusie dat het ter bescherming van uw producten verstandig is om producten te verkopen die onderscheidende kenmerken bevatten. Die moeten zelf bedacht zijn door de ontwerper en moeten dus niet zijn afgekeken. Een nieuwe combinatie van al bestaande kenmerken is ook origineel. Bovendien moeten deze kenmerken opvallen en als het ware 'in het oog springen'. Daarmee wordt namaak bemoeilijkt en heeft u meer kans om een beroep te kunnen doen op bescherming.

N.B. Beide hierboven genoemde uitspraken zijn uitspraken in eerste instantie. De verliezende partij kan in hoger beroep gaan. In het geval van het dressoir is bekend dat hoger beroep is ingesteld.

Ruby Nefkens, nefkens@vandersteenhoven.nl

Aan de samenstelling en inhoud van dit artikel is de meeste zorg besteed. Ruby Nefkens en Van der Steenhoven advocaten aanvaarden geen verantwoordelijkheid ten aanzien van op basis van dit artikel genomen beslissingen, tenzij zij vooraf in concrete gevallen zijn geraadpleegd.

Van der Steenhoven advocaten N.V.
Herengracht 582-584, 1017CJ Amsterdam
Tel +31(0)206077979, www.vandersteenhoven.nl

+

+ + + + + + + +

+ + + + + + + +

+ + + + + + + +

+ + + + + + + +

+ + + + + + + +

+ + + + + + + +

+ + + + + + + +

+ + + + + + + +

+ + + + + + + +

+ + + + + + + +

+ + + + + + + +